

En åttioåring i Vånga.

Inga Karlsson i Dyneboda utanför sin backstuga.

Förgäves letar man i offentliga handlingar efter namnet Djupadal i vånga socken. På våra ekonomiska kartor har det som så många gamla namn fått en plats. Namnet låter poetiskt, och naturen är vacker vid Djupadal, som ligger djupt inne i Dyneboda stora kronoskogar, där trastarna tävla i sång, där tjäder- och orrtuppar spela i tidiga vårmorgnar, och där duvorna kuttra inne i grandunklet. Endast ett skothåll från Djupadal ligger den skogsomkransade sjön Bäen, där Dynebodas och Grönhults åboar i väl snart 3.000 år kappats om att fånga gäddor och abborrar. Så gammal är bebyggelsen här uppe i den sägenrika bygden. Fornminnena ge oss belägg härpå.

Nå, vad är då Djupadal? Ursprungligen namnet på en djup dalgång mot sjön Bäen. Senare har det blivit namnet på en snart hundraårig backstuga, omgiven av några stenbundna grusiga åkertegar med djup barrskog runtomkring.

I denna lugna vrå av världen föddes för 80 år sedan Inga Karlsson, och här har hon tillbragt hela sitt liv. Vid mitt besök här i våras möttes jag av en gammal fryntlig gumma, som gärna och underhållande berättade om den gamla "goda" tiden. Det blev gärna lite bitterhet i rösten när hon talade om backstugesittarnas och torparnas hårda tillvaro.

Hennes föräldrar kommo hit på 1840-talet, byggde upp den primitiva backstugan och bröto åker i skogsmarken, samtidigt som de genom arbete för främmande måste skaffa sig det dagliga brödet åt sig själva och den i raskt tempo växande barnaskaran. Vid 40 års ålder avled Karl Johnsson, Ingas fader, efterlämnande änka och sju minderåriga barn. Då voro endast några skeppland jord uppodlad och tre får kunde hållas på torpet. Man häpnar, då man hör, att backstugesittaren för nämnda förmåner, som han egentligen själv skapat, skulle göra 30 karldagsverke årligen och hans hustru spinna ett lispund lin. Dessutom var han skyldig att vid påfordran arbeta vid gården för 12 skillingar om dagen. Det blev en svår tid för familjen, men arbete, sparsamhet och försakelse räddade hemmet. Inte blev det sovel till potatisen eller brödet varje dag.

Tiden gick och barnen växte upp, till kraftiga, härdade människor, som alla nått hög ålder. Inga och brodern Ola Karlsson övertogo så småningom det lilla torpet, som de betydligt utvidgade genom nyodlingar. Då Ola för snart 15 år tillbaka avled, blev Inga ensam på torpet, vars jord hon dock ej brukar.

Vi inbjudas i den säregna bostaden. Genom en liten mörk förstuga, som på samma gång utgör kök och bakstuga komma vi in i ett ganska stort rum, upplyst av tvenne små fönster till stor del under markytan. Rummet verkar dock ljust tack vare de vitkalkade kullerstensväggarna. Golvet, som förr utgjordes av tilltrampad jord, är nu till större delen brädbelagt. Möblemanget är ännu detsamma som för 80 år sedan; ett bord med långbänk framför, en säng och några trebenta stolar. Inga tapeter, inga tavlor, inte den minsta prydnadssak, inte en färgklick vare sig på möblerna eller bostadens trävirke kan förtaga intrycket av torftighet. Allt är sparsamt, rent och snyggt. De nötta andaktsböckerna på bordet, kardorna och spinnrocken i stugans ena hörn vittnar om Inga Karlssons livsföring. Ännu skrapar kardorna eller snurrar spinnrocken från tidiga morgon till sena kvällen. Heder åt en sådan kvinna!

Efter ett manuskript av folkskolläraren Gustaf Nilsson i Mjönäs inför Inga Karlssons 80-årsdag den 20 juni 1936.

Inga Karlsson dog den 23 februari 1939. Hon fanns översnöad 300 m från sin stuga dagen efter.